



STRATÉGIA

NA PODPORU VYUŽÍVANIA
MEAT KRITÉRIÍ

Iceland 
Liechtenstein
Norway grants

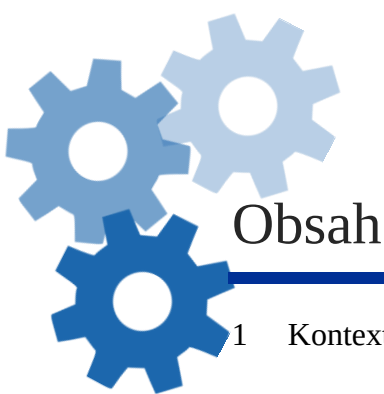




Podakovanie

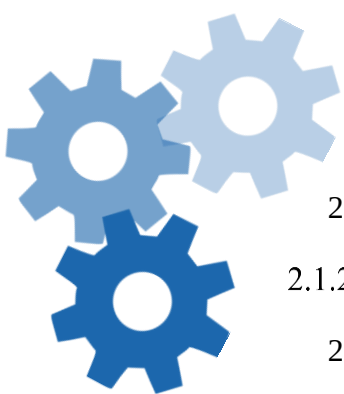
Na obdobie rokov 2014 - 2021 bol vyhlásený program *Dobrá správa vecí verejných, zodpovedné inštitúcie, transparentnosť / Cezhraničná spolupráca*, ktorého cieľom je zvýšenie integrity a zodpovednosti v rámci verejnej správy. Jeho súčasťou sú dve programové oblasti a zamerania, v rámci ktorých je zaradený aj projekt Úradu pre verejné obstarávanie s názvom *Zodpovedné verejné obstarávanie*, ktorého primárnym cieľom je zintenzívnenie uplatňovania princípu hodnoty za peniaze.

Touto cestou by sme sa chceli poďakovať za pomoc pri implementácii projektu *Zodpovedné verejné obstarávanie*, ktorý je realizovaný v rámci druhej programovej oblasti a ktorý je finančne podporený zo strany Grantov Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len ako „Granty EHP“), a taktiež aj zo zdrojov slovenského štátneho rozpočtu spolu vo výške 1 500 000 €. Taktiež by sme chceli poďakovať Organizácii pre hospodársku spoluprácu a rozvoj za kooperáciu a zdieľanie svojich poznatkov pri tomto projektovom výstupe.

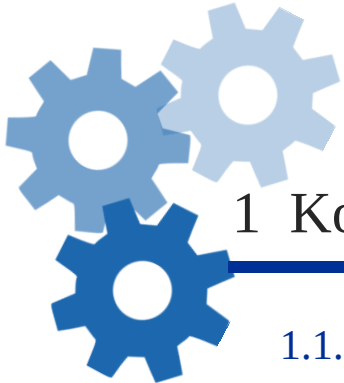


Obsah

1	Kontext a ciele.....	5
1.1.	Kontext.....	5
1.1.1	Zákonné vymedzenie	5
1.1.2	Základné dáta	8
1.1.2.1	Aplikácia MEAT kritérií podľa jednotlivých rokov	8
1.1.2.2	Aplikácia MEAT kritérií podľa typu vyhlasovateľa súťaže	10
1.1.2.3	Aplikácia MEAT kritérií vo vzťahu k finančnému limitu	11
1.1.3	Subjekty na strane vyhlasovateľa súťaže	11
1.1.3.1	§ 7 ods. 1 písm. a)	11
1.1.3.2	§ 7 ods. 1 písm. b) a c)	12
1.1.3.3	§ 7 ods. 1 písm. d) (školy, škôlky, nemocnice atď.)	12
1.1.3.4	Kontrolné orgány	13
1.2	Ciele	14
1.2.1	Zmena myslenia	14
1.2.2	Pridaná hodnota využívania MEAT kritérií	14
1.2.3	Ako by pre nás vyzeral úspech?	15
2	Nástroje	16
2.1	Tréningový akčný plán.....	16
2.1.1	Priradenie obsahu jednotlivým účastníkom školení.....	16
2.1.1.1	Kľúčoví verejní obstarávatelia.....	17
2.1.1.2	Strední verejní obstarávatelia.....	17
2.1.1.3	Malí verejní obstarávatelia.....	17
2.1.1.4	Špecifické sektory	18
2.1.1.5	Médiá	18



2.1.1.6	Obtiažnosť.....	18
2.1.2	Iné.....	19
2.1.2.1	Aktualizácia jednotlivých materiálov	19
2.1.2.2	Zbierať otázky zo školení a pravidelne zverejňovať na ne odpovede na webe	19
2.2	Metodika	19
2.3	Príklady dobrej praxe	20
2.4	Marketing	21
2.4.1	Tvorba článkov smerujúcich k všeobecnej propagácii MEAT kritérií, resp. dobrého verejného obstarávania	21
2.4.2	Pravidelná aktualita na webe so snahou o zbieranie feedbacku na školenia, dokumenty atď.	21
3	Rozsah a časová os	22
3.1	Rozsah – stratégia na roky 2021 – 2025	22



1 Kontext a ciele

1.1. Kontext

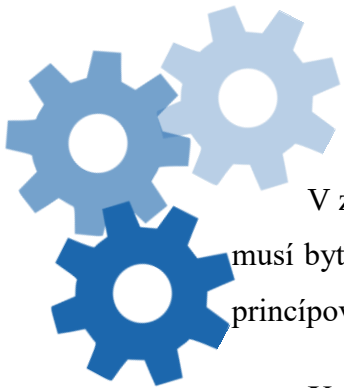
Projekt *Zodpovedné verejné obstarávanie* si dáva za cieľ prispieť k efektívnejšiemu systému verejného obstarávania, najmä prostredníctvom posilnenia uplatňovania zásady efektívnosti využívania prostriedkov skrz princíp „hodnota za peniaze“, vrátane zvýšenia aplikácie kritérií ekonomicky najvýhodnejších ponúk. Podpora v zmene myslenia verejných obstarávateľov a obstarávateľov bude v rámci projektu realizovaná prostredníctvom vypracovania odborných metodík, organizácie aktívnych školení a workshopov priamo so subjektami, ktorí tvoria cieľovú skupinu, na ktorú sa zameriava celý projekt.

Po zhodnotení stavu verejného obstarávania, resp. využívania MEAT kritérií na vyhodnotenie ponúk v prostredí Slovenskej republiky je nutné vytvorenie plánu a stratégie na zlepšenie všetkých oblastí, ktoré boli označené ako nedostatočné. Tento projektový dokument vytyčuje základné ciele, ktoré sú v rámci implementácie projektu potrebné a chcené dosiahnuť a ide o záväzok výlučne Úradu pre verejné obstarávanie urobiť také kroky, ktoré budú smerovať k naplneniu ustanoveného.

1.1.1 Zákonné vymedzenie

Kritériá na vyhodnotenie ponúk sú dôležitým a jedným zo základných a neopomenuteľných prvkov každého vyhláseného verejného obstarávania. Predstavujú spôsob roztriedenia a jedno z meradiel pri zoradovaní predložených ponúk, čím v konečnom dôsledku dochádza k výberu úspešného uchádzača a konečného dodávateľa tovaru, služby alebo stavebných prác, ktoré sú predmetom daného verejného obstarávania.

Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o verejnom obstarávaní“) pojednáva o kritériách na vyhodnotenie ponúk v § 44. V podmienkach slovenského právneho poriadku je možné stanoviť jedno z troch druhov kritérií – najlepší pomer ceny a kvality, náklady použitím prístupu nákladovej efektívnosti najmä náklady počas životného cyklu a najnižšia cena.



V zásade však platí, že pri uplatnení ktorejkoľvek z vyššie uvedených možností musí byť zároveň dodržaná objektivnosť pri ich stanovení, dodržiavanie základných princípov verejného obstarávania a tiež súvis s predmetom danej zákazky.

Kritérium najlepšieho pomeru ceny a kvality spadá v rámci európskeho ponímania verejného obstarávania do skupiny tzv. MEAT kritérií (Most economically advantageous tender / Ekonomicky najvýhodnejšia ponuka) a z hľadiska Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (ďalej ako „Smernica 2014/24“) patria medzi preferované spôsoby, resp. kritériá vyhodnocovania predložených ponúk.

Základom tohto kritéria je vyhodnotenie skutočných potrieb verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa vo vzťahu k predmetu zákazky a účelu, ktorý sa ňou má dosiahnuť a na základe daného označiť konkrétne subkritériá, ktoré v zásade možno rozdeliť na dve hlavné kategórie, a to nákladové kritériá a nenákladové kritériá.

Z podstaty pomenovania daného kritéria vyplýva, že nákladovým kritériom je cena, ktorá môže byť stanovená pevne alebo vo forme nákladov. Na druhej strane, nenákladové subkritériá by mali predstavovať základ a podstatu aplikácie tohto druhu kritéria na vyhodnotenie ponúk. Zákon o verejnom obstarávaní uvádza, že takéto subkritériá môžu mať kvalitatívnu, environmentálnu alebo sociálnu povahu. Všeobecne ich možno zaradiť ešte na základe iných spoločných znakov, a to:

- kvalita, vlastnosti, resp. charakteristické znaky daného predmetu zákazky,
- skúsenosti a kvalita zamestnancov, ktorí sa budú aktívne podieľať na plnení predmetu zákazky,
- pozáručný servis a technická pomoc.

Je nutné uviesť, že subkritériá uvedené v zákone majú len všeobecnú a odporúčaciu povahu, nemožno ich brať striktne analogicky a pri dodržaní základných princípov verejného obstarávania a súvisu kritéria s predmetom zákazky je možné stanoviť aj iné kvalitatívne kritérium. Na druhej strane, zákon o verejnom obstarávaní taxatívne stanovuje aj skutočnosti, ktoré nemožno určiť za subkritériá a menovite sú nimi – dĺžka záruky, podiel subdodávok a inštitúty zabezpečujúce zmluvné plnenie.



Verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ by si mal zvoliť **kritérium na vyhodnotenie ponúk spočívajúce v nákladoch použitím prístupu nákladovej efektívnosti najmä nákladov počas životného cyklu**, keď je predpoklad, že finančný vklad do predmetu zákazky nebude spočívať iba v počiatočnej, resp. jednorazovej investícii.

Zákon o verejnom obstarávaní v ustanovení § 2 ods. 5 písm. k) definuje, že za životný cyklus sú považované všetky postupné fázy výrobku, stavby alebo poskytnutia služby ako výskum a vývoj, priemyselný vývoj, výroba, oprava, modernizácia, úprava, údržba, logistika, školenie, testovanie, stiahnutie a likvidácia. Uvedený zoznam možných nákladov, ktoré sa spájajú s obstaraním predmetu zákazky možno rozdeliť do niekoľkých ucelených častí, a to na náklady:

- súvisiace s nadobudnutím,
- na používanie,
- na údržbu,
- na ukončenie životnosti.

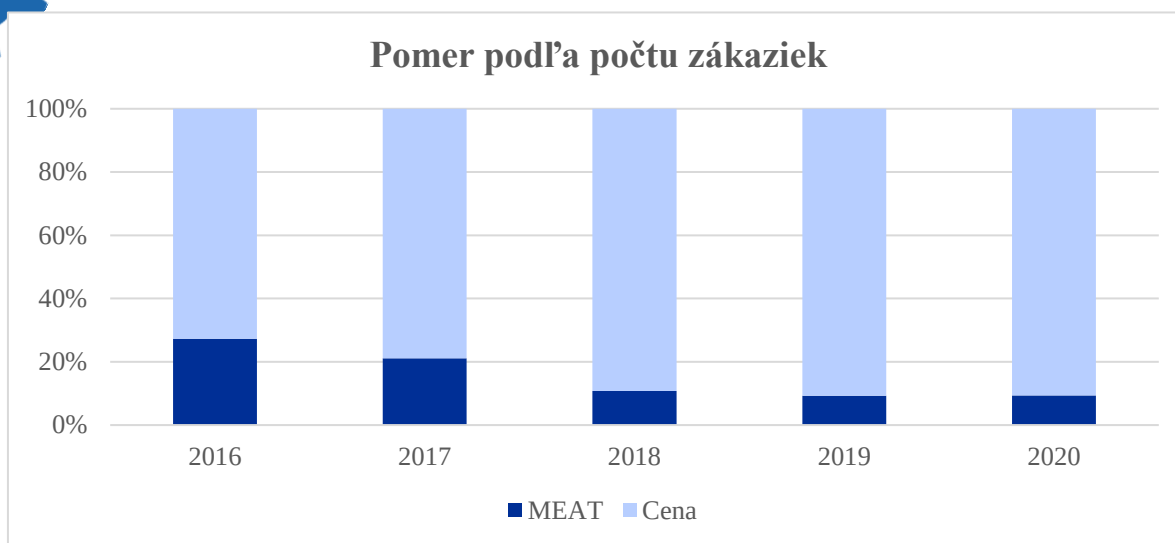
Rovnako, ako v prípade aplikácie predchádzajúceho kritéria najlepšieho pomeru ceny a kvality, aj v tomto prípade je potrebné stanoviť metódu, prostredníctvom ktorej sa vypočítajú náklady spôsobom, ktorý je nediskriminačný, resp. nijako nenaruša hospodársku súťaž a z hľadiska transparentnosti je aj spätne overiteľný.

Kritérium najnižšej ceny je v zásade najjednoduchšie uplatniteľné a pravdepodobne z toho dôvodu aj najpoužívanejšie v prostredí verejného obstarávania na Slovensku. Jeho podstata spočíva vo výbere uchádzača s najnižšou predloženou ponukou. Pri tomto kritériu sa teda môže hodnotiť celková výška ponukovej ceny a v niektorých prípadoch aj jednotková cena, či jednotkové ceny. V tomto prípade by mal byť stanovený aj predpokladaný rozsah tovarov a služieb.

Avšak častou aplikáciou tohto kritériá aj na zákazky zložitejšej povahy môže dlhodobý dôjsť k poklesu kvality obstarávaných tovarov, služieb alebo stavebných prác, čím v konečnom dôsledku dochádza k nevhodnému nakladaniu s verejnými financiami.

1.1.2 Základné dáta

1.1.2.1 Aplikácia MEAT kritérií podľa jednotlivých rokov



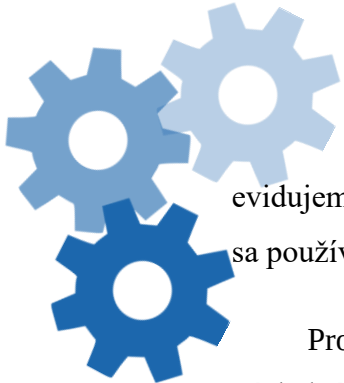
Graf č. 1

Uvedený graf reprezentuje celkovú situáciu na Slovensku a zároveň aj dôvod potreby zvýšenia povedomia o aplikácii MEAT kritérií.



Graf č. 2

Na Grafe č. 1 a č. 2 je možné pozorovať klesajúcu tendenciu používania MEAT kritérií z pohľadu počtu zákaziek. Zatiaľ čo v roku 2017 bolo z celkového počtu zákaziek až v 928 prípadoch použité kritérium ekonomicky najvýhodnejšej ponuky v roku 2018 ich bolo len 501 a v roku 2019 len 354. V prebiehajúcom roku 2020



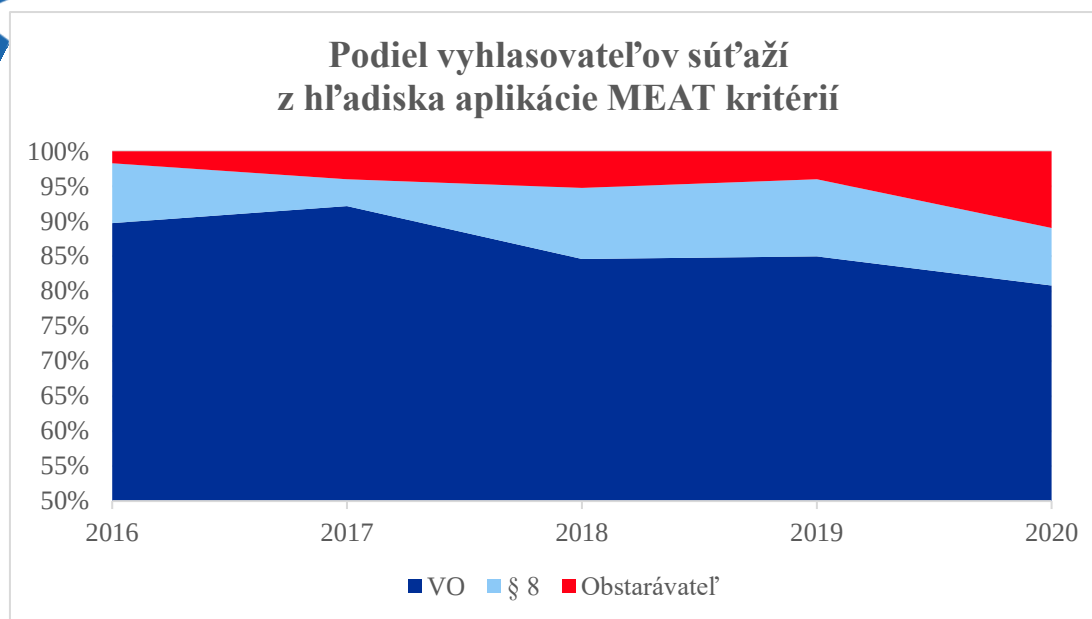
evidujeme doposiaľ 126 prípadov kde boli použité iné kritériá, ako je cena. Priemerne sa používanie MEAT kritérií pohybuje okolo 10 % z celkového počtu zákaziek.

Problematika kritérií na vyhodnotenie ponúk sa úzko dotýka aj kvality výsledného obstarávaného predmetu zákazky, čo znamená, že je žiadúce tejto téme venovať viac pozornosti. Je však na rozhodnutí vyhlasovateľov súťaží, na základe akých objektívnych kritérií bude vyhodnocovať predložené ponuky, avšak musí mať na zreteli záujem konečných užívateľov a rovnako aj ekonomickú výhodnosť a udržateľnosť obstaraného produktu.

V prostredí slovenského verejného obstarávania existuje viacero nepravdivých informácií, ktoré odrádzajú verejných obstarávateľov a obstarávateľov od rozhodnutia aplikovať MEAT kritériá. Medzi tie najčastejšie patria napr. že odrádzajú uchádzačov alebo malých a stredných podnikateľov od účasti vo verejnom obstarávaní. Avšak ako z údajov analýzy vyplýva, v zákazkách s použitím MEAT kritérií a rovnako aj v zákazkách kde bola aplikovaná najnižšia cena boli zákazky s nižším počtom uchádzačov a zákazky s vyšším počtom uchádzačov približne na úrovni 50% v oboch prípadoch, čo znamená, že aplikovanie MEAT kritérií vo verejnom obstarávaní nemá absolútne žiaden vplyv na záujem uchádzačov o účasť vo verejnom obstarávaní. Rovnako aj z celkového počtu zákaziek s použitím MEAT kritérií bolo až 72,5% takých, kde sa zúčastnili ako uchádzači malí a strední podnikatelia, takže aj toto tvrdenie je mýtus. Taktiež sa rozmohlo tvrdenie, že používanie MEAT kritérií v zákazkách, ktoré sú financované alebo spolufinancované z EŠIF, nie je možné. Opäť sa však jedná iba o mýtus. MEAT kritériá boli aplikované až v 21,2 % takých zákaziek, ktoré boli financované z EŠIF a len v 12% v prípade, kedy zákazky naopak neboli finančne zabezpečované z fondov.



1.1.2.2 Aplikácia MEAT kritérií podľa typu vyhlasovateľa súťaže

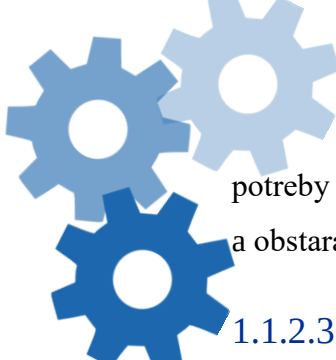


Graf č. 3

Subjekty, ktoré sú v pozícii vyhlasovateľa súťaží rozdeľuje zákon o verejnom obstarávaní do troch skupín. Počtom najväčšie zastúpenie a najčastejšie sa vyskytujúci zo subjektov je verejný obstarávateľ v zmysle ustanovenia § 7, pričom príkladmo ide o ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, obce, samosprávne kraje, školy, škôlky a univerzity, ktoré nemajú súkromnú povahu, nemocnice či poisťovne. Za subjekt je v zmysle § 8 zákona o verejnom obstarávaní označená aj tzv. dotovaná osoba, ktorá za splnenia zákonných požiadaviek postupuje ako verejný obstarávateľ, nakoniec zákon definuje aj obstarávateľa, teda subjekt podľa § 9 tohto zákona.

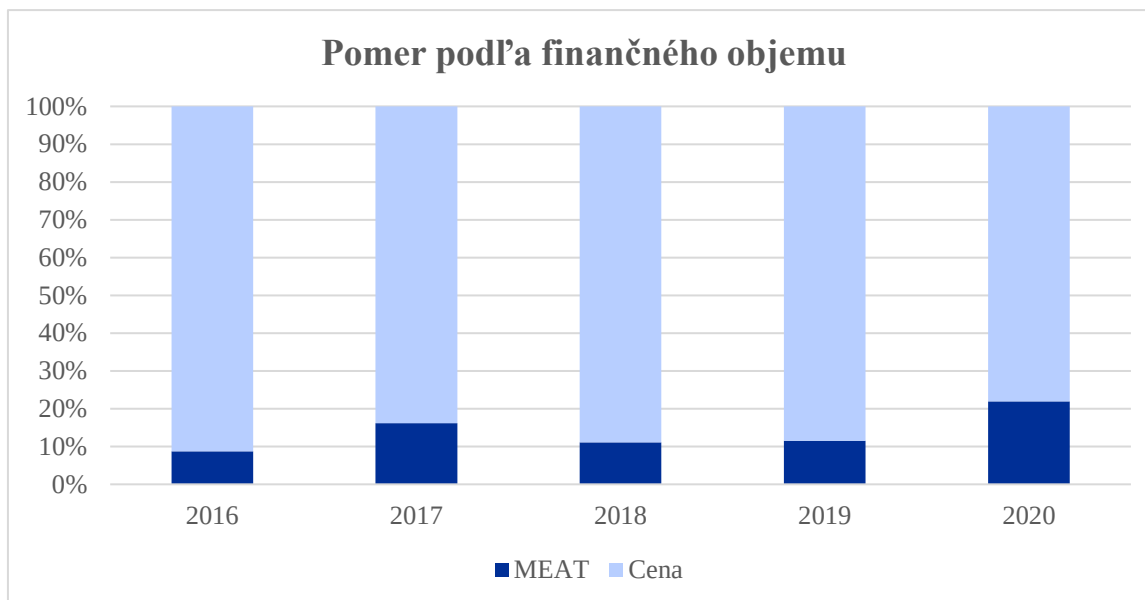
Z údajov v Grafe č. 3 možno bezpochyby uviesť, že subjektom, ktorý v najväčšej miere uplatňuje MEAT kritériá je verejný obstarávateľ (86,46 %). Na základe nami vykonaných prieskumov je možné skonštatovať, že v rozhodnom období od apríla 2016 do mája 2020 z vybraných subjektov najviac využívali MEAT kritériá Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a Národná diaľničná spoločnosť, a. s.. Nemožno však povedať, že by išlo o stúpajúcu tendenciu aplikácie týchto kritérií, práve naopak, jednalo sa o ojedinelé, resp. jednorazové prípady.

V rámci stratégie podpory využívania MEAT kritérií, ktorá je jedným zo základných cieľov projektu Zodpovedné verejné obstarávanie je zdôrazňovanie



potreby využívania týchto kritérií všetkými typmi verejných obstarávateľov a obstarávateľov.

1.1.2.3 Aplikácia MEAT kritérií vo vzťahu k finančnému limitu



Graf č. 4

Upriamujeme pozornosť na fenomén, ktorý môžeme pozorovať na Grafe č. 4, a to stúpajúcu tendenciu finančného objemu pri použití MEAT kritérií aj napriek stále sa znižujúcemu počtu takýchto zákaziek.

Cena ako jediné kritérium však dlhodobo výrazne prevyšuje používanie MEAT kritérií. Používanie cenového kritéria v nadlimitných zákazkách, prezentuje fakt o stále častejšom zjednodušovaní si postupu obstarávania na úkor kvality, používaním výlučne kritéria ceny.

Avšak je nevyhnutné zdôrazňovať potrebu aplikácie MEAT kritérií v prípade všetkých finančných limitoch a uvedomiť si, že správne využívanie verejných financií nemá mať limity a už vôbec nie tie finančné.

1.1.3 Subjekty na strane vyhlasovateľa súťaže

1.1.3.1 § 7 ods. 1 písm. a)

Zákon o verejnom obstarávaní špecifikuje v ustanovení § 7 ods. 1 subjekty, ktoré spadajú pod pojem verejný obstarávateľ. V prvom rade ide o Slovenskú republiku



v zastúpení svojich orgánov, teda konkrétne o 14 ministerstiev a ostatné ústredné orgány štátnej správy, napr. Úrad vlády Slovenskej republiky, Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, Štatistický úrad Slovenskej republiky, ale aj Úrad pre verejné obstarávanie.

Z hľadiska nakladania s verejnými financiami ide o veľmi dôležité subjekty vzhľadom na fakt, že vo väčšine obstarávajú nadlimitné zákazky vo veľkých finančných objemoch, taktiež sú vo veľkej miere zapojené do čerpania eurofondov a financií z iných zahraničných zdrojov. Je nevyhnutné tiež zdôrazniť, že v rámci svojej činnosti poskytujú služby a tovary, ktoré priamo slúžia občanom Slovenskej republiky, ako napr. obstaranie elektronických systémov Slovensko.sk alebo E-kasa, či centrálné obstarávanie nemocničných prístrojov alebo sanitiek Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

Je nevyhnutné pripomenúť, že subjekt podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. a) má stanovený prísnejší rozsah finančných limitov v prípade obstarávania nadlimitných zákaziek.

1.1.3.2 § 7 ods. 1 písm. b) a c)

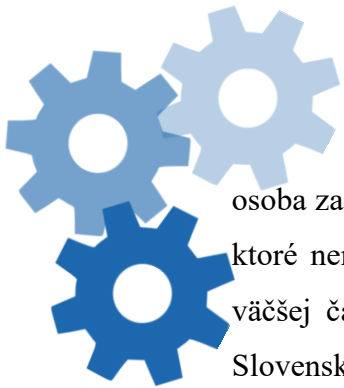
Ďalšími subjektami, ktoré zákon konkretizuje ako verejného obstarávateľa sú obce a vyššie územné celky.

Slovensko má z hľadiska členenia územných celkov 8 vyšších územných celkov, 141 miest, z toho najväčšie je Bratislava a najmenšie sú Dudince a 2890 obcí, s výnimkou mestských častí Bratislavy a Košíc.

Z pohľadu množstva obstarávaných predmetov zákaziek alebo finančného objemu možno tento typ verejného obstarávateľa označiť za stredného z pohľadu veľkosti. Vzhľadom na svoje právomoci a pôsobnosť obstarávajú mnoho občanom-prospešných tovarov a služieb ako napr. osvetlenie, autobusové zástavky, údržbu zelene na území obce a VÚC, či opravu ciest spadajúcich do správy konkrétnej obce, resp. VÚC.

1.1.3.3 § 7 ods. 1 písm. d) (školy, škôlky, nemocnice atď.)

V zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d) v spojitosti s § 7 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní je za verejného obstarávateľa považovaná tiež právnická



osoba založená alebo zriadená na osobitný účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú priemyselný charakter alebo obchodný charakter, a je úplne alebo z väčšej časti financovaná niektorá, z verejných obstarávateľov, ktorými môže byť Slovenská republika v zastúpení svojich orgánov, obec, VÚC alebo takáto právnická osoba) alebo je kontrolovaná takýmto verejným obstarávateľom alebo takýto verejný obstarávateľ vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu. Z hľadiska praxe ide o subjekty ako sú školy, škôlky, univerzity, ktoré nemajú súkromnú povahu, zdravotné poisťovne, nemocnice, rozhlas a televíziu a iné.

Ide skôr o menších verejných obstarávateľov, ktorí v prevažnej väčšine budú obstarávať skôr kancelárske pomôcky, no ich obvyklým zameraním je tiež rekonštrukcia budov a priestorov, v ktorých pôsobia.

1.1.3.4 Kontrolné orgány

Kontrolné orgány tvoria najmenšiu skupinu subjektov, ktorým sa plánujeme v rámci projektu venovať, konkrétne predovšetkým Národnému kontrolnému úradu Slovenskej republiky, Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, riadiacim orgánom a sprostredkovateľským orgánom riadiacich orgánov, rovnako ako aj Orgánu auditu.

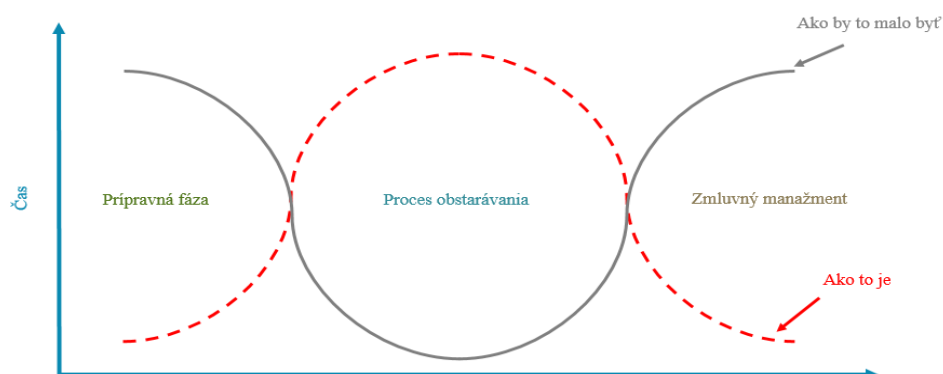
Vzdelávanie týchto subjektov je dôležité z hľadiska zjednocovania a harmonizácie rozhodovacej praxe, aby táto neodrádzala verejných obstarávateľov a obstarávateľov od vyhlasovania verejných obstarávaní s aplikovanými MEAT kritériami.



1.2 Ciele

1.2.1 Zmena myslenia

Hlavným cieľom projektu *Zodpovedné verejné obstarávanie* je zlepšenie a skvalitnenie verejného obstarávania na Slovensku. A to predovšetkým prostredníctvom zdôrazňovania aplikácie princípu hodnoty za peniaze, resp. vyzdvihovanie pozitívneho dopadu uplatňovania tzv. MEAT kritérií vo verejnom obstarávaní a dôležitosť prípravných trhových konzultácií. Toto je možné avšak až po zmene myslenia subjektov vstupujúcich do procesu verejného obstarávania z dôvodu dlhodobej nie veľmi meniacej sa situácie vo verejnom obstarávaní na Slovensku v oblasti aplikačnej praxe. Inak povedané, len zmenou pohľadu na spôsob a ponúkané možnosti vo využívaní verejných financií môže dôjsť aj k reálnej zmene v kvalite a odbornosti verejného obstarávania a priblíženia sa štandardom, ktoré nastavuje Európska únia.



Verejní obstarávatelia a obstarávatelia venujú v súčasnosti veľmi veľa času a pozornosti procesu obstarávania, no v značnej miere opomínajú zvyšné fázy procesu a to konkrétne prípravnú fázu a časť zmluvného manažmentu, pričom v snahe dosiahnuť čo najlepší výsledok verejného obstarávania s ohľadom na poskytovanú kvalitu za uhradenú cenu by to malo byť práve naopak. Aj toto je jedna zo skutočností, ktoré chceme prostredníctvom projektu *Zodpovedné verejné obstarávanie* zmeniť a ukázať vyhlasovateľom súťaže výhody a prínosy v zmene myslenia.

1.2.2 Pridaná hodnota využívania MEAT kritérií

Cieľom nášho projektu je tiež ukázať verejným obstarávateľom a obstarávateľom pridanú hodnotu využívania MEAT kritérií v podobe možnosti obstarania



kvalitnejších tovarov, služieb a stavebných prác. Hoci môže byť niekedy hodnota zákazky väčšia, vyššia kvalita obstaraného predmetu zákazky sa odrazí v zníženej potrebe opráv alebo skorej výmeny nefunkčných kusov, ktoré môžu mať vzhľadom na nízku cenu kratšiu životnosť.

Na druhej strane možno túto myšlienku poňať tiež z toho pohľadu, že občania Slovenskej republiky získajú vďaka tomuto prístupu ku kvalitnejším službám.

1.2.3 Ako by pre nás vyzeral úspech?

Každý vníma úspech inak a hoci si dávame vysoké ciele, úspech vidíme aj v malom. Jedným z našich cieľov je odškolenie aspoň 500 účastníkov na školení ročne. Súhrnný počet školení je minimálne 32 počas trvania projektu, pričom aspoň 6 z nich bude venovaných veľkým, resp. kľúčovým verejným obstarávateľom. Okrem školení je pre nás cieľom taktiež úspešná realizácia medzinárodného workshopu, ale taktiež aj tlačovej besedy, ktorá bude realizovaná pri príležitosti ukončenia projektu.

Za úspech budeme vnímať taktiež aj viditeľnú zmenu myslenia pri plánovaní verejných obstarávaní v podobe využívania prípravných trhových konzultácií a taktiež je naším cieľom zúčastniť sa, ako pozorovateľ, aspoň 50-tich prípravných trhových konzultáciách verejných obstarávateľov na Slovensku.

Medzi úspešný výsledok implementácie projektu radíme taktiež vydanie aspoň 6 odborných dokumentov, pri vytváraní ktorých sa budeme rozprávať s odbornými komorami a inštitúciami, aby tak bola zabezpečená čo najväčšia miera aplikovateľnosti týchto metodík do praxe.

Naším cieľom je tiež prinášať zaujímavé články a prínosný a užitočný obsah prostredníctvom nášho projektového webu a uverejniť na ňom aspoň 50 aktualít a dosiahnuť tak hodnotu 30 000 návštev webu počas trvania celého projektu.

A nakoniec, za úspech v rámci implementácie projektu *Zodpovedné verejné obstarávanie* zaradíme taktiež každú pozitívnu reakciu na naše výstupy, spomínané školenia, metodiky a iné dokumenty.



2 Nástroje

2.1 Tréningový akčný plán

Základným nástrojom implementácie projektu Zodpovedné verejné obstarávanie sú školenia pre jednotlivé skupiny subjektov, a to jednak počas trvania projektu, ale aj po ňom. Našou snahou bude realizovať školenia v rozpätí aspoň 2 školenia v rámci jedného kalendárneho mesiaca. Za predpokladu naplnenia, resp. nenaplnenia stanovených kapacít bude počet školení realizovaných za mesiac upravovaný.

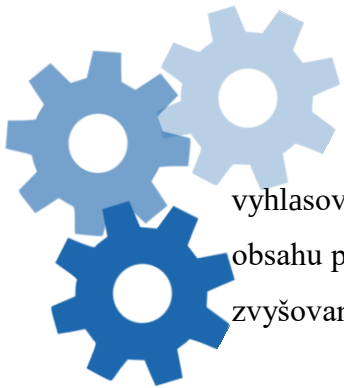
V rámci projektu bude realizovaných minimálne 32 školení, mediálna konferencia pri ukončení projektu, medzinárodný workshop, aspoň 2 konferencie za účasti nášho projektového partnera.

Z hľadiska zvýšenia efektivity a čo najväčšieho prínosu budú školené subjekty rozdelené do niekoľkých samostatných skupín podľa veľkosti, kľúčového postavenia vo vzťahu k objemu obstarávaných predmetov zákaziek alebo ich zamerania na:

- **Kľúčových verejných obstarávateľov** (§ 7 ods. 1 písm. a) spolu s kontrolnými orgánmi)
- **Stredných verejných obstarávateľov** (§ 7 ods. 1 písm. b) - najmä mestá, kraje a župy)
- **Malých verejných obstarávateľov** (§ 7 ods. 1 písm. b) - predovšetkým obce a § 7 ods. 1 písm. d))
- **Osobitné sektory**
 - zdravotníctvo
 - doprava
- **Médiá**

2.1.1 Priradenie obsahu jednotlivým účastníkom školení

Školenia tiež budú modifikované pre jednotlivé skupiny školených osôb z hľadiska obsahu, aby tak došlo k podávaniu čo najrelevantnejších informácií. Je predpokladané, že každá skupina má iné skúsenosti s MEAT kritériami a tiež nimi



vyhlasované verejné obstarávania majú odlišnú obtiažnosť, preto prispôsobenie obsahu prednášanej látky je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného účelu, ktorým je zvyšovanie povedomia, resp. prehĺbovanie už nadobudnutých vedomostí.

2.1.1.1 Kľúčoví verejní obstarávatelia

Prvou skupinou sú tzv. kľúčoví verejní obstarávatelia, teda subjekty podľa § 7 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní a kontrolné orgány. Ide o skupinu, ktorá už má skúsenosti s obstarávaním aj prostredníctvom MEAT kritérií a taktiež, ako bolo spomenuté, obstaráva vo väčších finančných objemoch a je predpokladateľné, že ide teda o náročnejšie zákazky. Preto bude v rámci ich školení kladený dôraz predovšetkým na uvádzanie príkladov dobrej praxe a v kratšom rozsahu im budú predstavené výsledky analýzy využívania MEAT kritérií na Slovensku v spojitosti so základnými informáciami o samotných MEAT kritériách, keďže tie pravdepodobne už ovládajú.

2.1.1.2 Strední verejní obstarávatelia

Mestá, kraje a župy boli zaradené medzi stredných verejných obstarávateľov, vzhľadom na ich pôsobnosť a predmety zákaziek, ktoré môžu v rámci nej obstarávať. V ich prípade bude v rámci školenia v krátkosti predstavená analýza využívania MEAT kritérií a zvyšok času bude pomerne rozdelený medzi oboznámenie subjektov so základmi MEAT kritérií a tiež s uvedením niektorých relevantných príkladov dobrej praxe, ktoré majú potenciál osloviť ich a motivovať do aplikácie týchto kritérií.

2.1.1.3 Malí verejní obstarávatelia

Medzi malých verejných obstarávateľov sme zaradili prevažne obce a verejných obstarávateľov podľa ustanovenia § 7 ods. 1 písm. d), ktorí boli bližšie špecifikovaný vyššie. Ide o takých vyhlasovateľov súťaží, ktorí neobstarávajú často, resp. v takej miere, ako predošlé spomínané subjekty a ktoré, na pomery Slovenskej republiky, nemajú také skúsenosti alebo kapacity na obstarávanie modernejším spôsobom a majú tendencie pridržovať sa zaužívaných spôsobov. V ich prípade je preto potrebné klásť dôraz na vysvetlenie základov MEAT kritérií a oboznámenie ich s možnosťami a spôsobmi ich aplikácie, uvedenie rozdielu medzi jednotlivými kritériami, ale aj rozdielu medzi podmienkami účasti a opisom predmetu zákazky. V krátkosti bude časť školenia venovaná aj informáciám získaných z analýzy využívania MEAT kritérií a tiež budú uvedené niektoré príklady dobrej praxe pre inšpiráciu.



2.1.1.4 Špecifické sektory

V rámci projektu sme sa rozhodli zamerať sa na dva špecifické sektory, ktorým chceme osobitne pomôcť s aplikáciou MEAT kritérií vzhľadom na fakt, že majú pri obstarávaní ich špecifických predmetov zákaziek vysoký potenciál na použitie týchto kritérií alebo ich už aj sami v minulosti použili. Ide konkrétne o zdravotníctvo, ktoré prostredníctvom MEAT kritérií už obstarávalo viacero medicínskych prístrojov a zariadení do nemocníc a tiež sektor dopravy, kde je priestor na využívanie iných kritérií ako je najnižšia cena vzhľadom na spoločenskú potrebu obstarávania kvalitných ciest alebo ich opravu.

Preto v prípade ich vzdelávania bude kladený dôraz predovšetkým na uvádzanie príkladov dobrej praxe zo zahraničia, kde došlo k obstarávaniu obdobných predmetov zákaziek za použitia kvalitatívnych subkritérií.

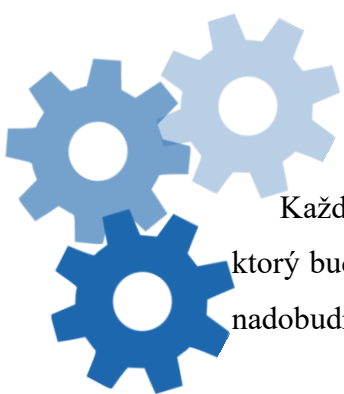
2.1.1.5 Média

Poslednou skupinou, na ktorú sa plánujeme zamerať v rámci školení sú médiá. Považujeme za nevyhnutné oboznámiť ich so základnými princípmi tohto inštitútu a informáciami o ňom, aby následne v rámci ich práce nedochádzalo k publikovaniu nepriaznivo znejúcich informácií o zákazkách, ktoré boli vyhodnocované na základe princípu najlepšieho pomeru ceny a kvality z dôvodu nedostatočnej vedomosti médií o tejto téme, čo by v konečnom dôsledku mohlo tiež negatívne ovplyvniť vyhlasovateľov súťaží v ich aplikácií. Okrem základných informácií o MEAT kritériách bude tiež kladený dôraz na informovanie tejto skupiny o výsledkoch analýzy využívania MEAT kritérií na Slovensku, ktorá mala nepriaznivé výsledky, z dôvodu potreby hlásania osvetu a pozitívneho prístupu k verejným obstarávateľom a obstarávateľom, ktorí sa rozhodnú využiť vo svojej súťaži tento druh kritérií.

2.1.1.6 Obtiažnosť

Školenia pre jednotlivé skupiny školených účastníkov budú rozdelené aj na základe obtiažnosti na tri stupne:

- začiatníci
- pokročilí
- najskúsenejší.



Každý tejto obtiažnosti bude prispôsobená obsahová stránka školenia a dôraz, ktorý bude kladený na základné informácie o MEAT kritériách a na rozširovanie už nadobudnutých vedomostí.

2.1.2 Iné

2.1.2.1 Aktualizácia jednotlivých materiálov

Uvedomujeme si, že situácia sa neustále mení a to tiež aj vo verejnom obstarávaní a že raz vydaný dokument nemusí plniť svoj účel po zmene takýchto okolností. Z uvedeného dôvodu plánujeme vydávané metodiky alebo príklady dobrej praxe, či iné dokumenty v pravidelných časových intervaloch aktualizovať, tak aby vždy reflektovali na aktuálnu dobu.

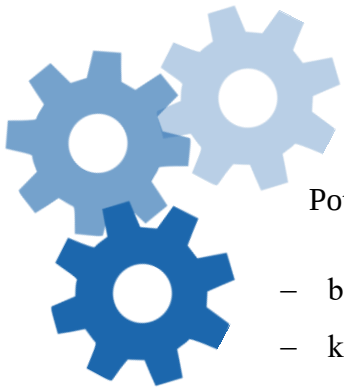
Rovnako však bude dochádzať aj k pravidelnej aktualizácii školiacich materiálov, teda powerpointových prezentácií tak, aby reflektovali na najnovšie vydané dokumenty a prinášali tak čo najrelevantnejšie a vždy aktuálne informácie.

2.1.2.2 Zbierať otázky zo školení a pravidelne zverejňovať na ne odpovede na webe

V rámci školenia plánujeme dať účastníkom priestor položiť akékoľvek otázky, ktoré budú z časového hľadiska alebo z hľadiska náročnosti nie je možné zodpovedať rovno na mieste a následne ich spracovať do ucelenej odpovede, článku alebo dokumentu, ktorý následne zverejníme priamo na projektovom webe, kde bude dostupné pre všetkých. V dokumente budú zahrnuté aj odpovede na otázky, ktoré nám boli zaslané prostredníctvom e-mailu alebo položené na iných projektových stretnutiach.

2.2 Metodika

Ďalším nástrojom implementácie a dosahovania stanovených cieľov v projekte je vydávanie vzdelávacích dokumentov, resp. metodík. Sú veľmi dobrým prostriedkom pre vysvetlenie aj zložitejších tém a navyše vďaka ich neustálej dostupnosti na projektovom webe majú širší okruh dosahu, než sú školenia, avšak nižšiu mieru osobného kontaktu a riešenia konkrétnych problémov daného verejného obstarávateľa alebo obstarávateľa. Naším cieľom je spracovanie minimálne šiestich stanovených tém do samostatných ucelených materiálov.



Potenciálny zoznam tém metodík je nasledovný:

- benefity využívania MEAT kritérií;
- kedy použiť MEAT kritériá a nie kritérium najnižšej ceny;
- prepojenie medzi kritériami na vyhodnotenie ponúk a opisom predmetu zákazky;
- prepojenie medzi MEAT kritériami a sekundárnymi politikami;
- zoznam jednotlivých subkritérií a ich vysvetlenie;
- váhovosť a simulácia, analýza trhu a MEAT kritériá;
- MEAT kritériá a transparentnosť;
- prípravné trhové konzultácie a MEAT kritériá;
- metodika pre dopravu a/alebo zdravotníctvo;
- checklist pre stanovenie MEAT kritérií v súťaži.

V prípade ak pôjde o zložitejšiu tému, resp. bude danej metodike prikladaný vyšší význam z hľadiska spracovávanej témy, budú obsah a náplň tohto dokumentu diskutované s odborníkmi v danej oblasti.

Každý takýto vydaný dokument považujeme za živý a preto ho budeme, v prípade vyvstanej potreby vzhľadom na konkrétnu situáciu, aktualizovať a opätovne zverejňovať na stiahnutie na projektovom webe.

2.3 Príklady dobrej praxe

Ako bolo spomenuté vyššie, príklady dobrej praxe budeme často využívať ako nástroj oboznamovania ľudí s MEAT kritériami a to nie len v rámci školení, ale plánujeme v pravidelných intervaloch vydávať dokumenty kratšieho rozsahu, ktoré budú tým pádom dostupnejšie a zrozumiteľnejšie a v ktorých budeme predstavovať príklady dobrej praxe s využitím kvalitatívnych subkritérií zo Slovenska, ale aj zo zahraničia.

Boli by sme nesmierne radi, keby sami verejní obstarávatelia alebo obstarávatelia zasielali svoje uskutočnené verejné obstarávania za účelom ich zverejnenia ako príkladov dobrej praxe pre ostatných.



2.4 Marketing

Jedným z nástrojov, ako napĺňať ciele projektu je aj propagácia výsledkov a vydaných materiálov pomocou marketingových prostriedkov a účtov vytvorených na Instagrame a Facebooku, rovnako ako aj na našom projektovom webe v snahe docieľiť čo najväčší dosah. V osobitných prípadoch, kedy bude vydávaný dokument, ktorému je potrebné klásť väčší dôraz vzhľadom na obsah, bude tento zverejnený aj na oficiálnom webe úradu, aby sme tak zvýšili okruh dosahu.

2.4.1 Tvorba článkov smerujúcich k všeobecnej propagácii MEAT kritérií, resp. dobrého verejného obstarávania

Na projektovom webe plánujeme v priebehu trvania celého projektu, ale aj potom, uverejňovať články obsahujúce všeobecné informácie o MEAT kritériách, ale aj osobitne zamerané tipy na ich aplikáciu, aby sme tak podporili ich používanie a zvýšili povedomie verejnosti o nich.

Taktiež chceme udržať rubriku rozhovorov s odborníkmi z oblasti verejného obstarávania. Projektový tím sa rozhodol v pravidelných intervaloch kontaktovať známe osobnosti z prostredia verejného obstarávania, ktoré sa touto cestou môžu podeliť o svoje skúsenosti a názory a motivovať tak ostatných verejných obstarávateľov a obstarávateľov na Slovensku ku skvalitneniu procesu verejnému obstarávaniu.

2.4.2 Pravidelná aktualita na webe so snahou o zbieranie feedbacku na školenia, dokumenty atď.

Verení obstarávatelia, obstarávatelia, dodávatelia alebo akýkoľvek návštevník stránky zodpovednevo.uvo.gov.sk má možnosť reagovať v podobe feedbacku na školenia, ktorých sa zúčastnil alebo na zverejnené dokumenty na e-mailovej adrese zodpovednevo@uvo.gov.sk.



3 Rozsah a časová os

3.1 Rozsah – stratégia na roky 2021 – 2025

Predmetná stratégia podporujúca využívanie a aplikáciu MEAT kritérií v prostredí slovenského verejného obstarávania, vytváraná v rámci projektu Zodpovedné verejné obstarávanie, realizovaný v rámci programu „Dobrá správa vecí verejných, zodpovedné inštitúcie, transparentnosť / Cezhraničná spolupráca“ spolufinancovaný z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, je určená na časové obdobie od roku 2021 do roku 2025. Toto určené obdobie zahŕňa reálnu dĺžku projektu, ako aj jeho udržiavacie obdobie v dĺžke dvoch rokov.